

Detektor søgning omkring Møllebakken i Rørvig.

Detektorsøgning omkring og af Møllebakken i Rørvig blev gennemført den 23.07.2025 og 19.10.2025.

Detektorholdet bestod af Veteraner fra Vetektor Buddy Lejre: Henrik Nielsen, Jens Heide Vestenbæk, Morten Søndergård Hørlyk, Bo Pyskow, Rune Knude, Jan Steffen Hansen, René Pamperin.

Erland Jensen og Kjeld Jensen fra OKF var med.

Begrundelsen herfor var at undersøge om der kunne findes spor af Møllebakkens eventuelle brug som Tingsted i tidlig Vikingetid -Isøre Ting.

Geografien omkring Rørvig Møllebakke:

I Vikingetiden var havniveauet ca. 1 meter højere end i dag og omkring 2 meter højere end i Middelalderen, see fig. 1.

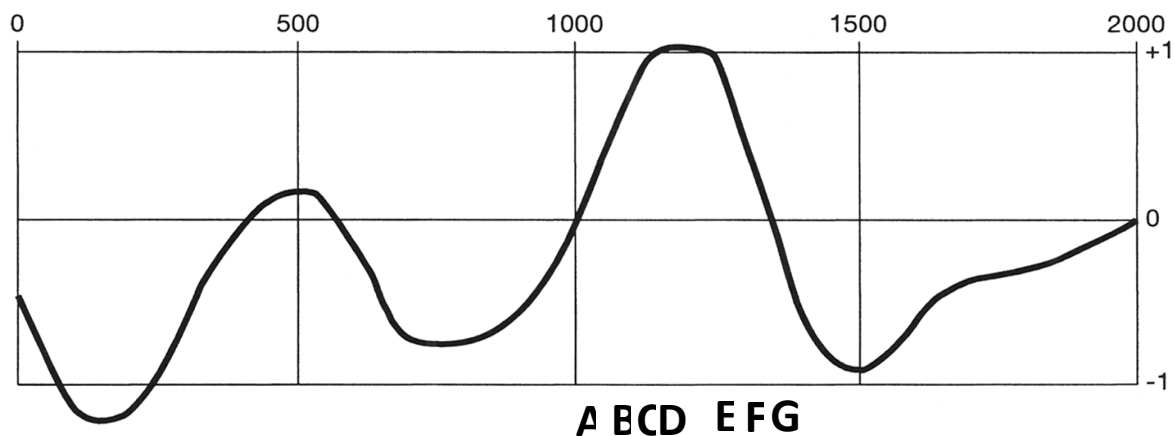

Fig. 1. Havniveauændringer de sidste 2000 år. Udarbejdet af Erik Maagaard Jacobsen.

Changes in the sea level during the last 2000 years. Worked out by Erik Maagaard Jacobsen.

Det betød at området omkring Rørvig så helt anderledes ud i tidlig Vikingetid. Rørvig bestod af øer, heraf møllebakken. Hvor Rørvig by ligger i dag var der hav og hvor Rørvigs Søndervang ligger, var der en ferskvandssø. Se ferskvandsgytje i fig 3.

Disse områder blev i tidlig middelalder begravet af flyvesand, hvorfor Rørvig by senere blev bygget på sand og søen dækket af 3-4 meter flyvesand. Søndervangen har stadig rørlagt dræning via strædet.

Ferskvandsgytje og borekærner bevidner dette, se fig 2.

Punkt 185.57 i Jupiter bore database viser flyvesandets tykkelse, her 3,7 meter, fig. 3 og 4.

Videnskabernes Selskabs kort fra 1771 viser resterne af en Sø på Søndervangsen, 2 møller på den gamle møllebakke og 1 på den 'nye' møllebakke, see fig 5.

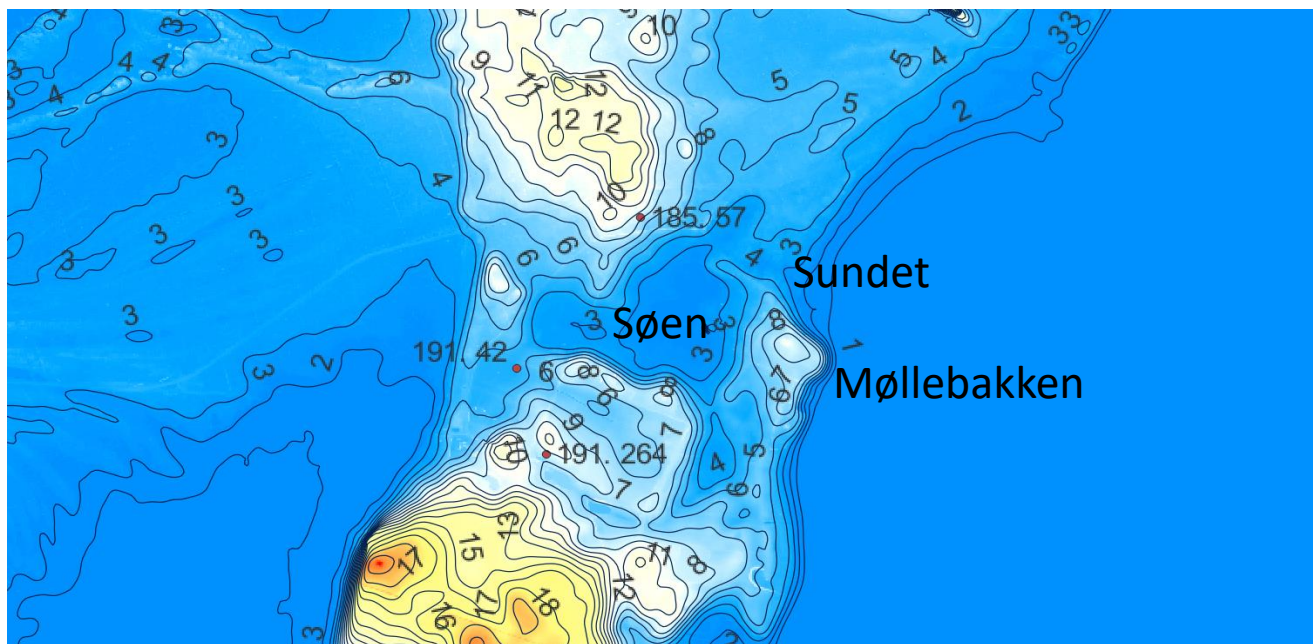

Fig. 2. Havniveau omkring Rørvig i tidlig Vikingetid. Søen og Sundet var 3-4 meter under nutidigt havniveau.

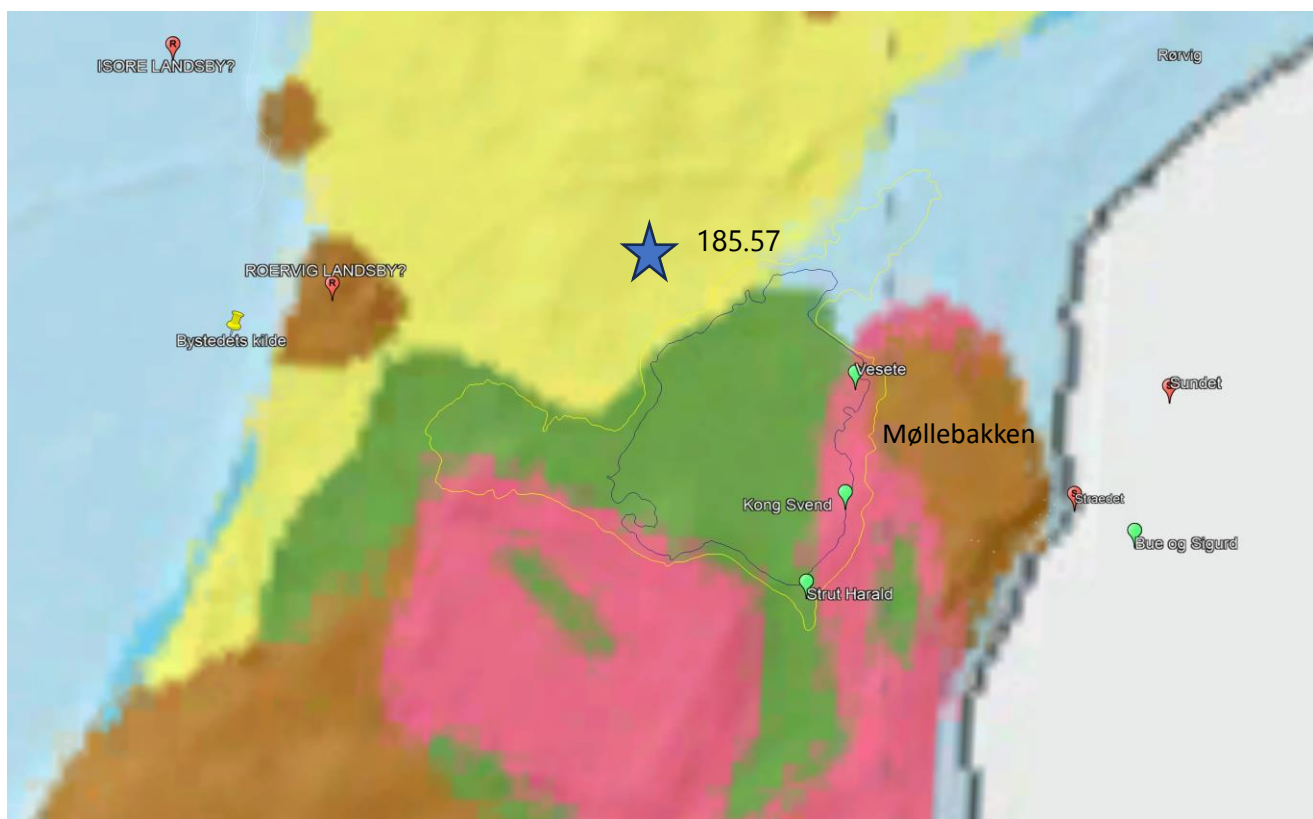

Fig. 3: Undergrunden i Rørvig viser Søens ferskvandsgytje (grøn farve) og formodede placering af skibe ifht. til Jomsvikinge beretningen. Punkt 185.57 viser boringen fra Jupiter bore databasen, se fig. 4.

Top*	Bund*	Beskrivelse	Punkt 185.57 Jupiter bore database.
0	-0,55	MULD, (muld).	
0,55 - 3,00		SAND, mest mellem, gråbrun, kalkfri. (sand).	
3,00 - 3,70		SAND, mest mellem, gråbrun, kalkfri. (sand).	
3,70 - 7,10		LER, ret fedt, grøngrå, kalkholdig, "moræneler".	

Fig 4.

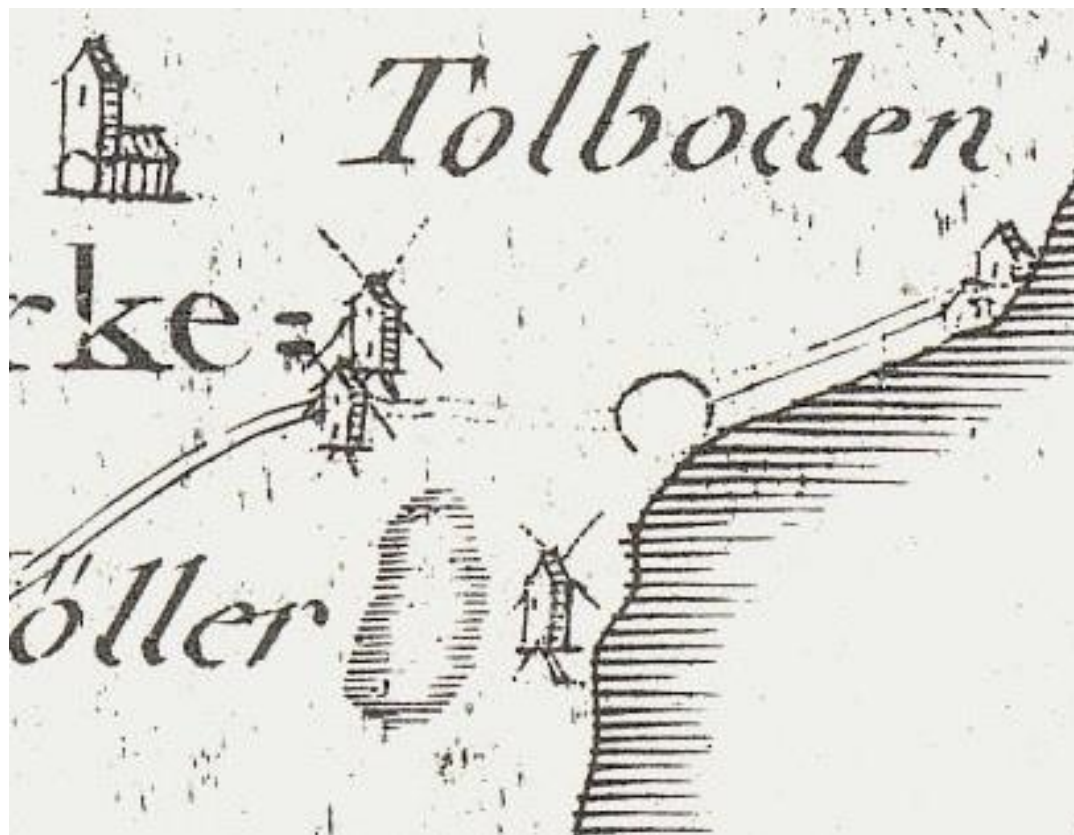

Fig. 5. Rørvig Søndervang med resterne af en Sø ud for den nye Møllebakke, med een mølle. Videnskabernes Selskabs kort 1771.

I Jomsvikingsagaen er der en beskrivelse af Kong Svend (Tveskæg 987-1014) og to Jarler der ankommer til Isøre Ting: (See fig. 3).

"Da nu Kongen, Jarlen og Vesete vare komne til Thinget, reiste Vesete sine Telte nede ved Søren ved det Sund, som løber ind til Thingstedet.

Strut-Harald Jarl derimod havde opslået sine Telte længere oppe fra Søren, og derimellem leirede Kongen sig.

Ud på Aftenen bleve de fra Thinget af vaar, at der kom ti Skibe seilende fra Harald Jarls Bopæl, og da de nærmede sig did, bleve Skibene lagte for Anker, og Anførerne gik op med deres Mandskab fra Skibene i Land; de begave sig strax hen på Thinget. Disse Mænd kjendtes strax, og man såe, at Vesetes sønner Bue og Sigurd vare komne.

Kong Svend havde halvtredsindstyve Skibe med sig, og så betydelig en Magt, fordi han havde besluttet, ene at afgjøre hele Sagen imellem dem. Harald Jarl havde ikke langt til Thinget, og han havde ikke mere end tyve Skibe. Vesete drog også til Thinget, og havde allene tre Skibe.”

Ved vejen i Rørvig, der i dag kaldes strædet, har Nationalmuseet fundet rester af en lille havn. Strædet kunne derfor være indsejlingen (sundet) til den omtalte sø i Jomsvikingsagaen.

Uden flyvesand var søen 3-4 meter dyb og kunne huse de omtalte skibe (hvor kongens antal måske var lidt overdrevet).

Dermed kunne Bue og Sigurd blot kaste anker ud for Tinget og *‘begave sig strax hen på Thinget.*

Denne geografiske beskrivelse passer derfor netop på Møllebakken, den tidligere sø, strædet (Sundet) og muligheden for at kaste anker ud for tingstedet og straks begive sig derhen.

Hvis møllebakken var stedet for Isøre Ting i flere hundrede år, er der rimeligvis tabt forskellige genstande fra skibe og lejre.

Men med området dækket af 3-4 meter flyvesand er det mest sandsynligt at eventuelle spor er begravet derunder og derfor ikke kan findes vha. detektorsøgning.

Detektorsøgningen:

Området blev opdelt i tre dele, matrikel 3r, 10a og 19a. Der blev ikke givet tilladelse til søgning på matrikel 19a. Endvidere blev der søgt i havet ud for møllebakken hvor opankring kan have fundet sted og hvor møllebakkens klint kan have strakt sig længere, ud inden erosion efter vikingetiden. See fig x6.

Der blev ialt fundet 74 objekter som blev bedømt egnede til indberetning til Vestsjællands Museum for nærmere analyse, see tabel 1.

Tabel 1	Afventer bestemmelse	Knap	Mønt	Ragekniv	Snørering	Støbekegle	tværpil	nagle	kniv	sømme	ialt
	46	6	6	1	1	8	1	3	1	1	74

Kun ved 5 meter højdekurven på matrikel 19a blev der fundet en del genstande næsten samme sted. Andre genstande var spredt over resten af området, see fig 7.

Fig. 6. Møllebakken, se legende nedenfor.

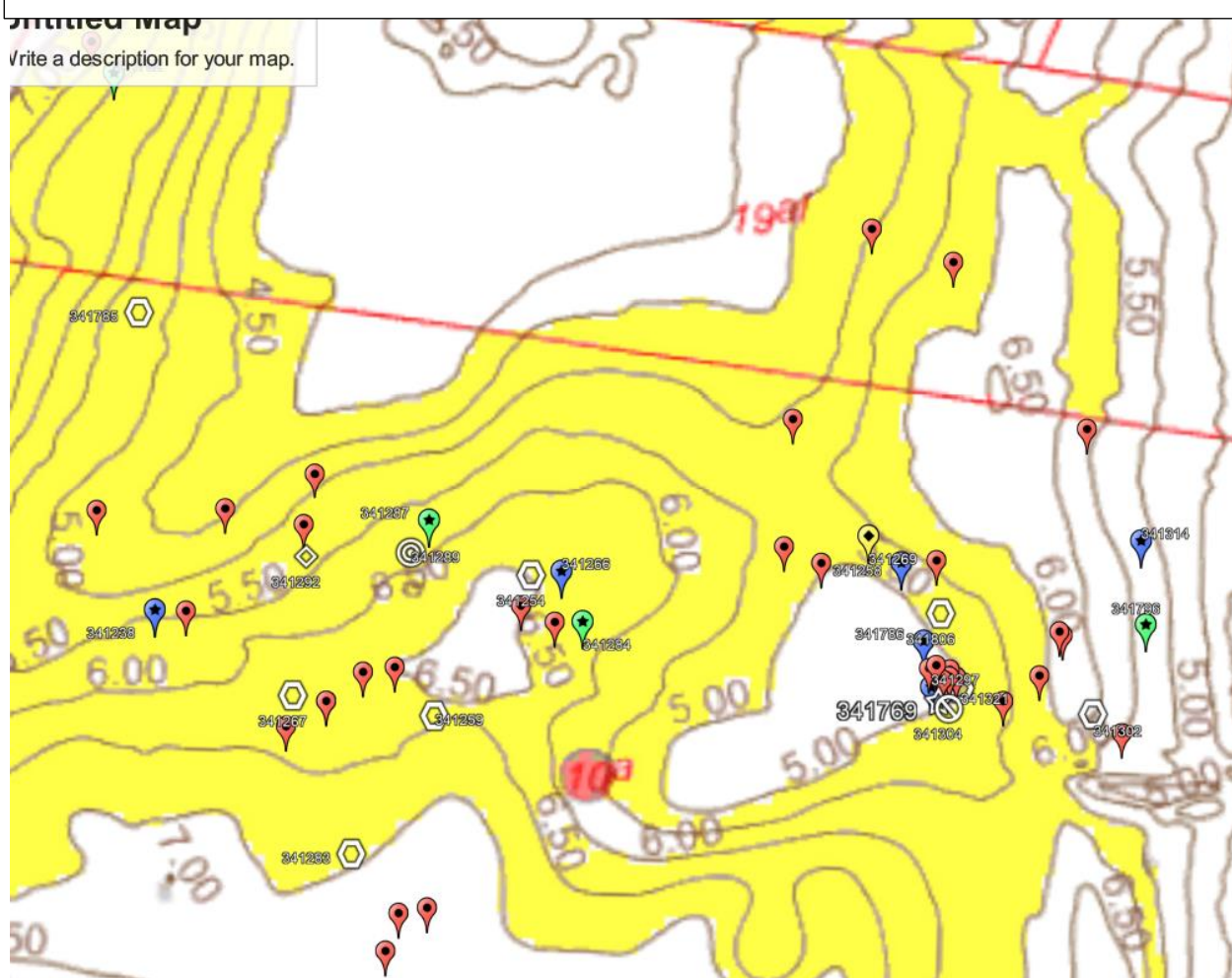

Fig. 7. Matriklerne 10a og 19a, se legende nedenfor.

Støbekegle

Nagle

Mønt

Knap

Beslag

Kniv

K obbersterling

Ragekniv

Snørering

Søm

Tvaerpil, flint

Afventer bestemmelse

Beskrivelse af fundene findes i dokumentet: "Isore 2025 fundsedler.pdf"